

11. MAALISKUUTA 2024

TILINPÄÄTÖS 2023

HYVINVOINTILAUTAKUNNAN TOIMIALA

Hyvinvointilautakunnan toimiala Toiminnalliset tavoitteet

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu - Hyvinvointi lisääntyy - Toimiva arki - Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	YHDYSPINTAPROSESSIEN RAKENTAMINEN HYVINVOINTIALUEEN KANSSA	HVA:n hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosineuvottelu pidettiin 17.8.2023. Hyvinvointilautakunta valmisti tilaisuuden ennakkokysymykset ylimääräisessä kokouksessaan 7.8.2023.	Yhdyspintaprosessit kehittyvät kärsivällisen, avoimen ja vuorovaikutteisen keskustelun avulla.	Toteutuu
Uudistuva työ ja asuminen - Muuttovoiton vahvistaminen - Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä - Monipaikkainen Heinola	VAHVISTUNUT MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ – monikanavainen ja kohdennettu viestintä – mobiiliversioiden hyödyntäminen – yhteistyö kaupungin kaikkien toimijoiden kanssa	Toiminnasta viestiminen on tullut osaksi perustehtävää.	Eri toimijoiden rooli omien palveluiden markkinoijana on tullut rohkeaksi ja päämäärätietoiseksi. Tiedottamiseen ja viestintään on panostettu sekä työaikaa että rahallista resurssia. Toiminta on ollut tuloksellista.	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö - Laadukas päätöksenteko - Osallisuuden vahvistaminen - Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN: – Yhteisöllisyyden vahvistaminen koronavuosien jälkeen TIEDOLLA JOHTAMINEN: – Kasvun ja kehityksen ohjauksen koordinaatio varhaiskasvatuksesta 2.asteelle TYÖHYVINVOINTIIN PANOSTAMINEN (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla)	THL:n Teaviisari kannustaa aktiiviseen HYTE-tiedon raportointiin mm. johdolle sekä päättäjille tahoille. Kasvun ja kehityksen koordinaatiota on vahvistettu päiväkodin johtajien sekä rehtoreiden yhteisessä kehittämispäivässä sekä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen asiantuntijayhteistyötä tiivistämällä.	Osallisuuden vahvistaminen: OSBU- rahoituksella toteutettu Puistoruokailu onnistui hyvin. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden huoltajien infoilta järjestettiin 23.11. ja osallistujia oli vähän yli 30 sekä lisäksi tulkit (3), järjestäjät (7) ja lapset (10). Tiedolla johtaminen: Toimialalla on otettu käyttöön huoltajille ja sidosryhmille suunnatut nopeat Minuuttikyselyt, joissa pyydetään vastauksia ja kannanottoja lyhyihin rajattuihin asioihin. Työhyvinvointiin panostaminen: KEVAn työhyvinvointikyselyn esihenkilötyöhön	Toteutuu

			kohdistuvien vastausten keskiarvo on 3,95.	
Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	KÄYTTÖTALOUDEN TASAPAINO: - toiminta suunnitellaan lapsi/oppilas/asiakasmäärän mukaisesti	Vuoden 2024 talousarvio ja suunnitteluvuodet 2024 -2026 suunniteltu muutosohjelmaa noudattaen.	Toimialan toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen perustuu muutosohjelmaan sekä annettuun taloudelliseen raamiin.	Toteutuu

Käyttösuunnitelma

KUVAUS TOIMIALAN JA PALVELUALUEIDEN TOIMINNASTA JA TARKOITUKSESTA

Hyvinvointipalveluiden kokonaistavoitteena on asukkaiden hyvinvointi ja kaupungin elinvoimaisuuden kehittyminen.

Hyvinvointipalveluiden toimiala vastaa kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, opetus- ja koulutuspalveluiden, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntapalveluiden sekä museotoiminnan järjestämisestä. Hyvinvointipalvelut vastaavat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja heille järjestettävien palveluiden yhteensovittamisesta. Toimiala vastaa myös ennaltaehkäisevän päihdetyön tehtävistä.

Toimiala rakentuu varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen, virikkeellisen elämän sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueista. Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat hyvinvointilautakunta ja sen liikuntajaosto.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET (2023)

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

Hyvinvointialueuudistuksen myötä tapahtunut muutos on tapahtunut onnistuneesti sekä hyvinvointialueen että kaupungille jääneen hyte-työn näkökulmista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ kohdennetaan eri ikäryhmille arjen sujuvuutta edistävän tuen avulla valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 mukaisesti. Heinolan hyvinvointisuunnitelma toteuttaa mm. lasten ja nuorten, ikäihmisten, ravitsemusterveyden, ehkäisevän työn ja kotouttamisen maakunnallisten suunnitelmien tavoitteita ja niiden kautta maakunnallisia hyte-kärkien painopisteitä. Heinolaan on luotu omat seurantakäytännöt näille. Vanhuspalvelulain 5 § mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Tämä suunnitelma on luotu. Samoin lasten ja nuorten hyvinvointia seurataan hyvinvointialueen tavoitteista nostetun seurannan mukaisesti. Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on keskeistä ja se on löytänyt rakenteita uudessa toimintaympäristössä. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhdessä hyvinvointityöryhmän, vanhusneuvoston ja Heinolan paikallisen LAPE-ryhmän ja muiden työryhmien kanssa.

Hyvinvoinnin raportointi tapahtuu hyvinvointikertomuksina, suppeasti vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä ja laajasti valtuustokauden päättyessä 2025. Valtuusto käsitteli vuoden 2022 hyvinvointitilinpäätöksen kesäkuussa 2023. Perhekoordinaattori, perhekoutsi ja ikäihmisten hyvinvointiohjaaja sekä maahanmuuttokoordinaattori (1/3) ja kotouttamisohjaaja panostavat asukkaiden varhaiseen tukeen. Maahanmuuttajien kotouttamista koskeva lainsäädäntö on muutosten keskellä (kolme erillistä lakia, joista kaksi on tullut voimaan jo vuonna 2023). Hyvinvointialueuudistus toi kunnille lisävastuuta ja -tehtäviä.

OPETUKSEN- JA KOULUTUKSEN PALVELUALUE

Kirkonkylän koulun rakennushanke viivästyi ja 1.3.2023 suunniteltu väistö siirtyi myöhemmäksi. Kirkonkylän koulun nimi vaihtui 1.8.2023 Kirkkiksen kouluksi nimikilpailun perusteella. Musiikkiopiston hallinto järjestetään yhteistyössä Heinolan lukion kanssa lukuvuoden 2023-2024 ajan ja toimintamallia jatketaan toistaiseksi. Esi- ja perusopetus sai valtion erityisavustuksen, jolla kehitetään yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja kouluun kiinnittymistä. Kyseiseen hankkeeseen haettiin jatkorahoitusta. Oppilasmääräkehitys on edelleen laskeva, mutta ei niin rajusti kuin ennustettiin, perusopetuksen oppilasmäärä 1332 (ennuste 1300). Muuttovoittoa on erityisesti uusien koulurakennusten alueella.

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUALUE

Kirkonkylän koulun rakennushanke viivästyi, joten esiopetus ei siirtynyt väistöön Tommola-taloon 1.3.2023 lukien. Kailas-talon päiväkotia otettiin käyttöön 31.7.2023. Hyvinvointilautakunta päätti 26.9.2023 esittää kaupunginhallituksen kautta valtuustolle Rainion päiväkodin toiminnan lakkauttamista 1.8.2024 lukien. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen 2.10.2024 ja valtuusto päätti 9.10.2024 Rainion päiväkodin toiminnan lakkauttamisesta 1.8.2024 lukien.

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ -PALVELUALUE

Kirjaston remontin suunnittelu käynnistyi. Remontin tavoitteena on luoda nykyaikaisen kirjaston toimintaa tukevat, monipuoliset ja joustavat tapahtuma- kokoontumis- ja harrastetilat sekä rauhalliset työskentelytilat. Muutokset toteutetaan nykyisiä kirjastotiloja muuntamalla ja tarvittavat lisätilat saneeraamalla. Taidemuseon remontin suunnittelu etenee.

Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustasona on toimialojen tulojen ja menojen netto. Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan toimialan käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄ TALOUSARVIO

Hyvinvointilautakunnan toimiala Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TULOT	3 066	2 991 100	-50 400	2 940 700	3 015 961	-75 261	102,60
MENOT	-31 798	-32 506 500	-530 200	-33 036 700	-33 279 100	242 400	100,70
NETTO	-28 733	-29 515 400	-580 600	-30 096 000	-30 263 140	167 140	100,60

TULOSLASKELMA, NETTOSITOVUUS

Hyvinvointilautakunnan toimiala Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	961	827 000	-114 500	712 500	691 408	21 092	97,00
Maksutuotot	916	896 000	0	896 000	809 343	86 657	90,30
Tuet ja avustukset	1 073	1 173 400	64 100	1 237 500	1 406 412	-168 912	113,60
Vuokratuotot	75	84 700	0	84 700	91 955	-7 255	108,60
Muut toimintatuotot	40	10 000	0	10 000	16 843	-6 843	168,40
TOIMINTATUOTOT	3 066	2 991 100	-50 400	2 940 700	3 015 961	-75 261	102,60
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-18 964	-19 023 600	-530 200	-19 553 800	-19 709 683	155 883	100,80
Palvelujen ostot	-5 347	-5 666 000	40 000	-5 626 000	-5 583 953	-42 047	99,30
Aineet, tarv. ja tavarat	-651	-893 400	0	-893 400	-831 915	-61 485	93,10
Avustukset	-684	-806 700	0	-806 700	-695 671	-111 029	86,20
Vuokratulot	-6 065	-6 097 800	0	-6 097 800	-6 223 443	125 643	102,10
Muut toimintakulut	-88	-19 000	-40 000	-59 000	-234 435	175 435	397,30
TOIMINTAKULUT	-31 798	-32 506 500	-530 200	-33 036 700	-33 279 100	242 400	100,70
TOIMINTAKATE	-28 733	-29 515 400	-580 600	-30 096 000	-30 263 140	167 140	100,60
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-954	954	0,00
VUOSIKATE	-28 733	-29 515 400	-580 600	-30 096 000	-30 264 094	168 094	100,60
Poistot ja arvonalentumiset	-512	-729 000	0	-729 000	-761 642	32 642	104,50
TILIKAUDEN TULOS	-29 245	-30 244 400	-580 600	-30 825 000	-31 025 735	200 735	100,70

Toimialan talousarvion kokonaisuuden toteutuminen v. 2023: Hyvinvointitoimialan talousarvio v. 2023 toteutui lähes suunnitellusti.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	42	30 000	0	30 000	35 854	-5 854	119,50

Tuet ja avustukset	88	63 800	0	63 800	162 145	-98 345	254,10
TOIMINTATUOTOT	129	93 800	0	93 800	197 999	-104 199	211,10
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-710	-451 100	-7 100	-458 200	-443 605	-14 595	96,80
Palvelujen ostot	-147	-109 900	0	-109 900	-111 980	2 080	101,90
Avustukset	-84	-79 000	0	-79 000	-76 799	-2 201	97,20
Vuokratulot	-44	-32 000	0	-32 000	-56 232	24 232	175,70
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-126	126	0,00
TOIMINTAKULUT	-990	-676 100	-7 100	-683 200	-706 626	23 426	103,40
TOIMINTAKATE	-861	-582 300	-7 100	-589 400	-508 626	-80 774	86,30
VUOSIKATE	-861	-582 300	-7 100	-589 400	-508 626	-80 774	86,30
TILIKAUDEN TULOS	-861	-582 300	-7 100	-589 400	-508 626	-80 774	86,30

Palvelualueen talousarvion toteutuminen v. 2023:

Toiminnan tulot ylittyivät. Tuotot muodostuvat ainoastaan kotouttamisesta maksettavista laskennallisista korvauksista ja kustannuskorvauksista, maahanmuuttokoordinaattorin työpanoksen myynnistä muille kunnille sekä kotouttamisohjaajan palkkakustannuksiin kohdistuvasta hankerahoituksesta. Myyntituotot ylittyivät, mutta toteutuivat lähes suunnitellun mukaisesti. Kansainvälistä suojelua saavista maksettavat laskennalliset korvaukset, muista kustannuskorvauksista (jotka KEHA korvaa kunnille 100%:sti) sekä hankerahoituksesta koostuvat tulot ylittyivät. Kotouttamisen kokonaiskorvaukset toteutuivat 211,1%. Arvioitua tuloa nosti maahanmuuton viriäminen koronavuosien jälkeen, kotoutujien asettuminen kaupunkiin sekä Heinolan kaupungin saama hankerahoitus kotouttamisohjaajan palkkakustannusten korvaamiseen (noin 70 %, TEM).

Palvelualueen kustannuspaikkoja ovat hyvinvointilautakunta, hyvinvoinnin hallinto, vaikuttamistoimielimet, sote-järjestöavustukset, hyte-työ ja maahanmuuttajien kotouttaminen. Tässä kokonaisuudessa tulot ylittyivät yli 104 100 eurolla ja menot ylittyivät yli 23 425 eurolla. Lukuja tarkastellessa on hyvä huomioida, että kotouttamisen kustannuksista osa näkyy molemmilla puolilla, sekä menoissa että tuloissa ja näin ollen niiden toimintojen nettovaikutus on 0 euroa.

OPETUS- JA KOULUTUKSEN PALVELUALUE

Opetus- ja koulutuspalvelut Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	735	701 500	-114 500	587 000	480 162	106 838	81,80
Maksutuotot	169	180 000	0	180 000	160 744	19 256	89,30
Tuet ja avustukset	393	455 600	7 700	463 300	424 216	39 084	91,60
Vuokratuotot	25	29 200	0	29 200	34 951	-5 751	119,70
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	697	-697	0,00
TOIMINTATUOTOT	1 323	1 366 300	-106 800	1 259 500	1 100 770	158 730	87,40
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-10 852	-10 991 800	-212 900	-11 204 700	-11 405 425	200 725	101,80
Palvelujen ostot	-3 080	-3 187 000	0	-3 187 000	-3 111 760	-75 240	97,60
Avustukset	-82	-84 000	0	-84 000	-84 900	900	101,10
Vuokratulot	-3 269	-3 257 900	0	-3 257 900	-3 376 431	118 531	103,60
Muut toimintakulut	-33	-6 100	0	-6 100	-57 177	51 077	937,30
TOIMINTAKULUT	-17 697	-18 104 600	-212 900	-18 317 500	-18 519 701	202 201	101,10
TOIMINTAKATE	-16 375	-16 738 300	-319 700	-17 058 000	-17 418 930	360 930	102,10
VUOSIKATE	-16 375	-16 738 300	-319 700	-17 058 000	-17 419 066	361 066	102,10
TILIKAUDEN TULOS	-16 668	-17 174 300	-319 700	-17 494 000	-17 925 405	431 405	102,50

Palvelualueen talousarvio toteutuminen v. 2023:

Opetus- ja koulutuspalveluiden talousarvio tulee toteutumaan lähes suunnitellusti, vaikka

1.OVTES:n palkkaratkaisut 1.6.2023 oli merkittävät, vaikutus palvelualueelle 2023 oli n. 160 000 €.

2. Palveluiden ostojen osalta opetus- ja koulutuspalvelut ylittivät arvion. Tämä johtuu äärimmäisen haasteellisten lasten ja nuorten koulunkäynnin järjestämisestä lastensuojeluyksikköjen tai erityiskoulujen yhteyteen. Opetus- ja koulutuspalvelut maksavat perusopetuksen, mahdollisen tukiresurssin, opiskelija-asuntolassa asumisen ja matkakulut oppivelvollisuuden loppuun eli myös TUVA-opinnot. Kustannusvaikutukset arviolta 200 000 €.

3. Henkilöstöresurssin osalta on lääkärilausuntojen velvoittamana palkattu määräaikaista henkilökohtaisia koulunkäynninohjaajia. Kustannusvaikutus arviolta noin 50 000 €.

4. Kirkkiksen koulun (Kirkonkylän koulu) väistökuljetukset eivät toteudu 2023 ja talousarvioon tälle oli varattu 70 000 €. Ko. raha on varattu vuoden 2024 talousarvioon.

5. Ennakoitua suuremmat luottotappiot saatavista aiheuttavat sen, että muut toimintakulut ylittyvät.

6. Koneiden ja kaluston vuokratulot (mm. ict) ovat ennakoitua suuremmat.

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUALUE

Varhaiskasvatus Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	156	75 000	0	75 000	141 482	-66 482	188,60
Maksutuotot	424	380 000	0	380 000	293 844	86 156	77,30
Tuet ja avustukset	369	493 000	30 000	523 000	569 662	-46 662	108,90
Vuokratuotot	6	4 000	0	4 000	8 261	-4 261	206,50
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,00
TOIMINTATUOTOT	955	952 000	30 000	982 000	1 013 249	-31 249	103,20
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-5 903	-6 097 200	-197 000	-6 294 200	-6 189 045	-105 155	98,30
Palvelujen ostot	-1 083	-1 228 000	0	-1 228 000	-1 190 120	-37 880	96,90
Avustukset	-506	-550 000	0	-550 000	-443 537	-106 463	80,60
Vuokratulot	-876	-896 600	0	-896 600	-896 761	161	100,00
Muut toimintakulut	-43	-8 600	0	-8 600	-101 413	92 813	1 179,20
TOIMINTAKULUT	-8 450	-8 875 300	-197 000	-9 072 300	-8 908 889	-163 411	98,20
TOIMINTAKATE	-7 495	-7 923 300	-167 000	-8 090 300	-7 895 640	-194 660	97,60
VUOSIKATE	-7 495	-7 923 300	-167 000	-8 090 300	-7 896 208	-194 092	97,60
TILIKAUDEN TULOS	-7 527	-8 016 300	-167 000	-8 183 300	-7 959 250	-224 050	97,30

Palvelualueen talousarvion toteutuminen v. 2023:

Varhaiskasvatuksen talousarvion kokonaisuus toteutui lähes suunnitellusti, vaikka

1) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki muuttui 1.3.2023 lukien. Asiakasmaksulain muutos vähensi asiakasmaksutuottoja 86 156e verrattuna talousarviosuunnitelmaan. Valtio kompensoi asiakasmaksutuottojen vähenemisen kunnille yleiskatteellisenä. Heinolassa maksuttomassa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2023 lopussa 67% lapsista.

2) KVTES:n ja OVTES:n ennakoitua suuremmat yleiskorotukset sekä kertaerät lisäsivät varhaiskasvatuksen palkkamenoja sekä niihin liittyviä sivukuluja. Tämän vuoksi tehtiin talousarviomuutos, joka lisäsi henkilöstökuluja 197 000e suunnitellusta.

3) Henkilöstökorvauksia (Kela, vakuutusyhtiöt) saatiin 68 000e suunniteltua enemmän.

4) Lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tukea käytettiin 106 463e suunniteltua vähemmän.

5) Valtion erityisavustuksia saatiin n. 75 000e suunniteltua enemmän.

6) Varhaiskasvatukselle kirjattiin luottotappioita n. 90 000e maksamattomien asiakasmaksujen vuoksi.

7) Myyntituottoja ulkopaikkakuntalaisten lasten varhaiskasvatuskuluista laskutettiin n. 65 000e suunniteltua enemmän. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti Heinola ei myöskään maksanut lastensuojelun sijoittaminen heinolalaisten lasten varhaiskasvatuskuluja toisissa kunnissa. Tämä vähensi kustannuksia 40 000e.

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ -PALVELUALUE

Virkkeellinen elämä Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	28	20 500	0	20 500	33 910	-13 410	165,40
Maksutuotot	324	336 000	0	336 000	354 754	-18 754	105,60
Tuet ja avustukset	224	161 000	26 400	187 400	250 388	-62 988	133,60
Vuokratuotot	44	51 500	0	51 500	48 743	2 757	94,60
Muut toimintatuotot	39	10 000	0	10 000	16 146	-6 146	161,50
TOIMINTATUOTOT	658	579 000	26 400	605 400	703 942	-98 542	116,30
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 499	-1 483 500	-113 200	-1 596 700	-1 671 607	74 907	104,70
Palvelujen ostot	-1 037	-1 141 100	40 000	-1 101 100	-1 170 093	68 993	106,30
Avustukset	-12	-93 700	0	-93 700	-90 435	-3 265	96,50
Vuokrakulut	-1 875	-1 911 300	0	-1 911 300	-1 894 019	-17 281	99,10
Muut toimintakulut	-11	-4 300	-40 000	-44 300	-75 718	31 418	170,90
TOIMINTAKULUT	-4 661	-4 850 500	-113 200	-4 963 700	-5 143 885	180 185	103,60
TOIMINTAKATE	-4 003	-4 271 500	-86 800	-4 358 300	-4 439 943	81 643	101,90
UUOSIKATE	-4 003	-4 271 500	-86 800	-4 358 300	-4 440 193	81 893	101,90
TILIKAUDEN TULOS	-4 189	-4 471 500	-86 800	-4 558 300	-4 632 453	74 153	101,60

Palvelualueen talousarvion toteutuminen v. 2023:

Virikkeellinen elämä - palvelualueen talousarvio ylittyi.

1. Tulot ylittivät, koska kävijämäärät nousivat ja hankerahoitusta saatiin arvioitua enemmän. (98.000e)
2. Henkilöstökulut ylittivät (74 000 e) johtuen yleiskorotuksista ja hankkeiden omaraahoitusosuuksista.
3. Vuosien 2021-2022 luottotappiot vaikuttivat Virikkeellinen elämä -palvelualueen talouteen (31.000e)

INVESTOINNIT

OPETUKSEN- JA KOULUTUKSEN PALVELUALUE

Kailas-talon valmistuessa Kailaan koulun opetuksessa tarvittava välineistö,

OPETUS JA KOULUTUS Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	0	-150 000	0	-150 000	-147 961	-2 039	98,6
NETTO	0	-150 000	0	-150 000	-147 961	-2 039	98,6

TOTEUMAN KUVAAUS:

Kailas-talon valmistuessa Kailaan koulun opetuksessa tarvittava välineistö on hankittu.

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUALUE

Kailas-talon valmistuessa Kailaan päiväkodissa toiminnassa tarvittava välineistö.

VARHAISKASVATUS Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	0	-49 000	0	-49 000	-48 099	-901	98,2
NETTO	0	-49 000	0	-49 000	-48 099	-901	98,2

TOTEUMAN KUVAUS:

Kailas-talon päiväkodin toiminta alkoi 31.7.2023. Hankinnat toteutettiin investointisuunnitelman mukaisesti.

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ -PALVELUALUE

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	-19	-120 000	0	-120 000	-2 763	-117 237	2,3
NETTO	-19	-120 000	0	-120 000	-2 763	-117 237	2,3

TOTEUMAN KUVAUS:

Kirjastopalveluiden investointi määräraha jäi käyttämättä, koska kirjaston remontti on vasta suunnitteluvaiheessa.

HYVINVOINTI YHTEENSÄ Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	-19	-319 000	0	-319 000	-198 824	-120 176	62,3
NETTO	-19	-319 000	0	-319 000	-198 824	-120 176	62,3

KÄYTTÖSUUNNITELMAN PALVELUALUEITTAISET TAVOITTEET

Käyttösuunnitelmassa asetetaan tavoitteet alemmalla tasolla, joiden toteuttaminen on vastuutettu pääosin palvelualueiden johtajille. Käyttösuunnitelman tavoitteen hyväksyy kaupunginhallitus.

Strateginen päämäärä	Tavoite 2023	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 30.9.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	YHDYSPINTAPROSESSIN RAKENTAMINEN HYVINVOINTIALUEEN KANSSA OP/KOU / HYTE: Opiskeluhoitopalvelujen toimintaprosessin kehittäminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	Yhdyspintatyön rakenteiden syntyminen opetuksen järjestäjien, oppilaitosten ja hyvinvointialueen välille sekä yhteinen arviointi opiskeluhoitopalvelujen resurssitarpeista Heinolassa.	Opiskeluhoito: yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on kehittynyt ja löytänyt toimivia rakenteita. Tiedonsaanti opiskeluhoitotyön kohdentumisesta on saatavissa resurssitarpeen arvioimiseksi.	Opiskeluhoito: yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on kehittynyt ja löytänyt toimivia rakenteita ja toimintatapoja. Kuntakohtaisen resurssitarpeen arviointiin tarvittava tieto opiskeluhoitotyön kohdentumisesta on saatavissa. Heinolaan kohdennettu opiskeluhoitopalvelu resurssointi on ollut hyvä.	Koulutusjohtaja, Hyvinvointipäällikkö, Hyvinvointijohtaja	Toteutuu
	OP/KOU: Laaja-alaisen osaamiskokonaisuuksien osaamisen vahvistaminen.	Mittarit: Opiskeluhoitopalveluhenkilöstölle säädetyt sitovat mitoitukset (henkilöstö/op.määrä).	Yhteistyö sujuvan arjen tiimin ja HVA:n arjen tuen tiimin kesken on rakentunut. Tämä konkretisoituu palveluista tiedottamisesta sekä yhteistyönä ryhmämuotoisissa	Yhteistyö sujuvan arjen tiimin ja HVA:n arjen tuen		
		Laaja-alaisen oppimiskokonaisuuksien hallinta on hyvällä tasolla				

		ja se näkyy oppiainekokonaisuuksissa. Mittari: Jokainen perusopetuksen opettaja suorittaa vähintään 2 laaja-alaisen osaamisen taitomerkkiä.	a toiminnassa ja perhekeskusverkostossa. Ikäihmisten hyte-työ on löytänyt rakenteita ja yhteistyötä kampanjan muodossa. Tiedottamista on tehostettu. Kotouttamisen yhteistyö- ja työnjakoprosessin kehittäminen jatkuu edelleen. Perusopetuksen kaikissa yksiköissä opettajat ovat suorittaneet vähintään kaksi laaja-alaisen osaamisen taitomerkkiä.	tiimin kesken on rakentunut. Tämä konkretisoituu palveluista tiedottamisesta sekä yhteistyönä ryhmämuotoisessa toiminnassa ja perhekeskusverkostossa. Ikäihmisten hyte-työ ja kotouttaminen on löytänyt rakenteita ja yhteistyötä. Tiedottamista on tehostettu. Perusopetuksen kaikissa yksiköissä opettajat suorittivat vähintään kaksi laaja-alaisen osaamisen taitomerkkiä.		
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	VAKA: 1) kolmitasaisen tuen prosessien sisäinen ja ulkoinen kehittäminen 2) laatu- ja arviointiosaamisen kehittäminen	1) Kolmitasaisen tuen prosesseihin liittyvät ulkoiset yhteistyörakenteet on kuvattu; sisäisiä prosesseja sekä osaamista on kehitetty Mittari: yhteistyörakenteiden kuvaus, prosessien ja osaamisen kehittämissuunnitelma sekä toteuttaminen 2) CAF2020-itsearviointimallin mukainen laatutyö sekä arviointi- ja laatuosaamisen lisääminen koulutuksen keinoin Mittari: Laatutyön eteneminen CAF2020-prosessin mukaisesti, itsearviointi koulutusten vaikuttavuudesta	1) Varhaiskasvatuksessa jatkui koko henkilöstöä koskeva koulutusohjelma, joka keskittyy henkilöstön osaamisen vahvistamiseen kolmitasaisen tuen osalta. 1.7. - 30.9.2023 toteutettiin varhaiskasvatukseen erityisopettajille ICF-koulutus (kansainvälinen eri alojen asiantuntijoiden ja heidän asiakkaidensa yhteinen kieli toimintaedellytysten ja toimintarajoitteiden selvittelyyn) sekä tukiviittomakoulutus kaikille niistä työssään tarvitseville. Hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä järjestettiin "Maistamisen	1) Varhaiskasvatuksessa toteutettiin 1,5 vuotta kestävä koko henkilöstöä koskeva koulutusohjelma, jonka keskiössä oli henkilöstön osaamisen vahvistaminen kolmitasaisen tuen osalta. 1.10. - 31.12.2023 toteutettiin koko varhaiskasvatukseen henkilöstölle koulutukset koskien kehotunnekasvatasta, digiturvataitoja sekä sensitiivistä ja myötätuntoista toimintatapaa. Varhaiskasvatukseen esihenkilöt aloittivat valmennusprosessin, jossa päiväkotien oppimisympäristöjä muokataan vahvistamaan leikkipedagogiikkaa, Lisäksi erityisopettajien koulutuskokonaisuus "Tukea tuen järjestäjille"	Varhaiskasvatusjohtaja	Toteutuu

			portaatt"-teams-koulutus. Varhaiskasvatuksen tuen käsikirja, Pienet tuetut askeleet Heinolassa valmistui ja on viestinnässä muokattavana ulkoasun osalta. 2) CAF2020-prosessi on edennyt aikataulun mukaisesti. Tavoitteiden asettelussa on yhdistetty Kevä-kyselyn pohjalta tehdyt tavoitteet sekä johtamiskoulutuksen kehittämistavoitteet. Keskeiseksi teemaksi nousi toimintakulttuurin kehittäminen vuorovaikutusta johtamalla sekä asioiden priorisointi. Kansallisen arviointimalli "Valssin" käyttöönoton valmistelu on aloitettu henkilöstön taustatietojen päivittämisellä yhdessä hr-palveluiden kanssa.	päätyi ja huipentui yhteiseen messutapahtumaan. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä eri ammattiryhmistä osallistui myös varhaiskasvatusmessuille Varhaiskasvatuksen tuen käsikirja, Pienet tuetut askeleet Heinolassa valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 21.11.2023. 2) CAF2020-prosessi on edennyt aikataulun mukaisesti. Monialaiset työryhmät, joihin varhaiskasvatus osallistuu, on käyty läpi sekä keskusteltu niiden sisältöjen tärkeydestä suhteessa varhaiskasvatukseen perustehtävään. Monialaisten työryhmien osalta selkiytettiin tiedonkulkua varhaiskasvatukseen esihenkilöille ja priorisoitiin osallistumistarvetta. Osana hallinnon onnistumiskeskusteluja käydään alkuvuodesta läpi toimintakulttuurin kehittämistä vuorovaikutusta johtamalla. Kansallisen arviointimalli "Valssin" käyttöönoton valmistelu alkoi henkilöstön taustatietojen päivittämisellä hr-järjestelmään yhdessä hr-palveluiden kanssa. Tämä työ saatiin valmiiksi	
--	--	--	---	---	--

				Sarastian hr-järjestelmään ennen kuin tiedonsiirrot uuteen hr-järjestelmään tehtiin. Koko varhaiskasvatukseen henkilöstölle lähetettiin webropol-kysely kolmitasoisien tuen koulutusohjelman vaikuttavuudesta omaan osaamiseen. Saatua palaute huomioidaan seuraavia koulutuksia suunniteltaessa.		
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	VIRE: Luontoliikunnan edistäminen. Kulttuuri- ja paikallispolun kehittäminen.	Luontoliikuntahankkeiden edistyminen mm. markkinoinnin kehittämisen avulla. Mittari: Teemaan liittyvien tapahtumien määrä. Julkisten tapahtumien tavoite on 12 tapahtumaa, kulttuuri- ja paikallispolku - tapahtumien tavoite on n. 20.	Markkinointimateriaaleja luontoliikuntakohteista tehty ja julkaistu. Paikallispolun pilotoinnin jälkeen toiminta laajenee kaikkiin kouluihin. Kulttuuripolku etenee suunnitelmien mukaisesti. Ikäihmisten kulttuuripolun suunnittelu etenee hyvin.	Markkinointimateriaaleja luontoliikuntakohteista tehty ja julkaistu. Paikallispolun pilotoinnin jälkeen toiminta laajeni kaikkiin kouluihin. Kulttuuripolku etenee suunnitelmien mukaisesti. Ikäihmisten kulttuuripolku käynnistyi. Tavoitteet ovat toteutuneet.	Liikuntapalvelujohtaja, Palvelualuejohtaja, Virikkeellinen elämä	Toteutuu
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	HYTE: Ikäihmisten yksinäisyyttä ehkäisevä, turvallinen elinympäristö ja asuminen.	Ikäihmisten hyvinvointikokemuksista edistävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ovat vahvistuneet. Mittari: Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman toteutumisen raportointi, vaikuttamistoimien elinten arviointi, palautekyselyt,	Hyvinvointikysely tulokset raportoitu suunnitelman mukaisesti ja niitä hyödynnetään. Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman tavoitteita arvioidaan yhdessä vanhusneuvoston kanssa ja viedään eteenpäin. Kaatumisten ehkäisyn	Ikäihmisten hyvinvointityö etenee suunnitelman mukaisesti ja sen etenemistä arvioidaan yhdessä vanhusneuvoston kanssa. Lasten ja nuorten hyvinvointitieto kerättiin valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn kautta. Heinolan oman hyvinvointikyselyn	Hyvinvointipäällikkö	Toteutuu

		hyvinvointikyselyt , asukaskyselyt.	kampanja käynnistynyt.	kohderyhmä vuonna 2023 oli ikäihmiset. Kyselyjen tuloksia hyödynnetään toiminnassa. Kaatumisten ehkäisyn kampanja käynnistyi syksyllä ja jatkuu vuonna 2024. Kenkien liukueste-etuuden muutos tapahtui onnistuneesti.		
Uudistuva työ ja asuminen • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola	VAHVISTUNUT MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ OP/KOU: Musiikkiopiston ja Lukion toiminnan markkinointi on monipuolista ja kattavaa.	Lapsien ja nuorten määrän vähentyessä ainakin nykyisen opiskelijamäärän pitäminen Mittari: Käytettyjen tiedotuskanavien määrä ja markkinoinnin määrällisyys. Opiskelijoiden määrä.	Perusopetuksen oppilasmäärä ei laskenut niin jyrkästi, kuin tammikuun 2023 tilasto ennusti, perusopetuksessa on 32 oppilasta enemmän kuin ennuste ilmaisi. Musiikkiopistossa on asiakasmäärät pysyneet samana, vaikka asukasmäärä on vähentynyt. Heinolan lukion aloitti lähes 20 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2022. Toiminnan markkinointi on monikanavaista.	Perusopetuksen oppilasmäärä ei laskenut niin jyrkästi, kuin tammikuun 2023 tilasto ennusti, perusopetuksessa on 32 oppilasta enemmän kuin ennuste ilmaisi. Musiikkiopiston asiakasmäärä on kasvanut siten, että lukukauden 2024 aloittaa 20 opiskelijaa enemmän kuin syyslukukaudella oli. Heinolan lukion aloitti vuonna 2023 lähes 20 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2022. Opetus- ja koulutuspalvelujen markkinointia on määrällisesti lisätty ja kiinnitetty huomiota markkinoinnin laadullisuuteen siten, että julkaisut ovat kohderyhmiä kiinnostavia ja perustoimintaa esille nostavia sekä nimenomaiselle kohderyhmälle suunnattuja. Markkinointia on tapahtunut lehdistössä,	Koulutusjohtaja	Toteutuu

				somessa ja tapahtumissa.		
Uudistuva työ ja asuminen • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola	VIRE: Virikkeellinen elämä - palveluiden markkinointi on monipuolista ja kattavaa.	Tavoitetaso: Kasvattaa palvelujen markkinointia mielenkiintoisten julkaisujen avulla. Mittari: Julkaisujen määrä somessa on kuukausittain vähintään 10.	Markkinointimateriaaleja tehty ja julkaistu kansallisissa ja kansainvälisissä kanavissa (museokohteet ja frisbeecolf) Somemarkkinointi on laajaa ja aktiivista.	Markkinointimateriaaleja tehty ja julkaistu kansallisissa ja kansainvälisissä kanavissa (museokohteet ja frisbeecolf) Somemarkkinointi oli laajaa ja aktiivista ja tavoite toteutui.	Palvelualuejohtaja, Virikkeellinen elämä	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN & TIEDOLLA JOHTAMINEN OP/KOU: Oppimisen tuen vaikuttavuuden vahvistaminen ennakoivasti.	Tukiprosessien täsmentäminen ja varhentaminen varhaiskasvatukseen. Mittari: Tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden määrä suhteessa oppilasmäärään. Tuen toteutumisen, vaikuttavuuden ja oikea-aikaisuuden tarkastelu eri menetelmin.	Opetuksenjärjestäjän opiskeluhoutosuunnitelma on jalkautettu esi- ja perusopetuksen yksiköihin. Yhteisöllisen opiskeluhoultotyön rakenne on luotu esi- ja perusopetuksen yksiköihin. Painopisteenä kehittämisessä on huoltajien osallisuuden lisääminen, nivelvaihtoiminnan kehittäminen ja maahanmuuttajalasten koordinoitua oppimisen tason kartoitus ja huoltajien perehdytys Suomen koulujärjestelmään. Oppimisen tuen käsikirja henkilöstölle luonnos on valmis ja kommentoitavana. Varhaiskasvatuksen tuen käsikirja, Pienet tuetut askeleet Heinolassa valmistui ja viestinnässä muokattavana ulkoasun osalta.	Opetuksenjärjestäjän opiskeluhoutosuunnitelma jalkautettiin esi- ja perusopetuksen yksiköihin. Yhteisöllisen opiskeluhoultotyön rakenne luotiin esi- ja perusopetuksen yksiköihin. Painopisteenä kehittämisessä on huoltajien osallisuuden lisääminen, nivelvaihtoiminnan kehittäminen ja maahanmuuttajalasten koordinoitua oppimisen tason kartoitus ja huoltajien perehdytys Suomen koulujärjestelmään. Perusopetuksen oppimisen tuen käsikirja on valmis ja henkilöstöllä käytössä. Varhaiskasvatuksen tuen käsikirja, Pienet tuetut askeleet Heinolassa valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 21.11.2023.	Koulutusjohtaja, Varhaiskasvatustoimintajohtaja	Toteutuu

			Koko opetuksen- ja koulutuksen palvelualueella on otettu osallistamisen menetelmänä minuuttikyselyt käyttöön (huoltajat, oppilaat, henkilöstö, muut yhteistyötahot). Vastausprosentti on noussut merkittävästi. Perusopetuksen oppilaita 1332, (sis. valmistavan oppilaat) • tehostettu tuki on 14,3 % perusopetuksen oppilaita • erityinen tuki on 13,6 % perusopetuksen oppilaita	Koko opetuksen- ja koulutuksen palvelualueella on otettu osallistamisen menetelmänä minuuttikyselyt käyttöön (huoltajat, oppilaat, henkilöstö, muut yhteistyötahot). Vastausprosentti kyselyihin on noussut merkittävästi. Oppilaiden osallistamisen uutena menetelmänä on digiagentit.		
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	VIRE: Minun kuntani - demokratiahanke	Osallisuutta lisääviä tapahtumia kirjastossa viisi. Mittari: tilaisuuksien määrä.	Osallisuusteemaisia tapahtumia on järjestetty kolme.	Osallisuusteemaisia tapahtumia järjestettiin viisi. Tavoite toteutunut.	Palvelualuejohtaja, Virikkeellinen elämä	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	VAKA: Henkilöstön työhyvinvoinnin sekä osaamisen lisääminen	Työhyvinvointi- ja johtamiskoulutusten avulla kirkastetaan työhyvinvointiin liittyvät tekijät sekä vaikuttamiskeinot Mittari: Työhyvinvointiin liittyvät osa-alueet on avattu, itsearviointi koulutusten vaikuttavuudesta arkeen	Varhaiskasvatuksen esihenkilöiden yhteiseksi kehittämiskohteen nousi Jyväskylän yliopiston johtamisinstituutin vetämässä koulutuksessa toimintakulttuurin kehittäminen vuorovaikutusta johtamalla.	Varhaiskasvatuksen koko henkilöstön osaamista, osallisuutta, työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistettiin laaja-alaisella koulutusohjelmalla, opetustilanteilla sekä yhteisellä tyhytapahtumalla ja messumatkalla. Osana hallinnon onnistumiskeskusteluja käydään alkuvuodesta läpi	Varhaiskasvatustoiminnan johtaja	Toteutuu

				toimintakulttuurin kehittämistä vuorovaikutusta johtamalla.		
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	HYTE: Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointitieto ovat käytettävissä ja palvelevat tiedolla johtamista.	Hyvinvointi-indeksin raportointi vuosittain. Suppea hyvinvointikertomus kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä. Mittari: Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattorit ja Heinolan hyvinvointi-indeksi. Toimialojen ja verkoston kokemus tiedon saavutettavuudesta.	HYTE- iltakoulu valtuustolle ja lautakunnalle 10.10.2023. TEA-viisarin tuloksista ja kouluterveyskyselyn tuloksista tiedottamista. Hyvinvointi-indeksin tietoja päivitetty tulosten valmistuessa.	Hyvinvointitiedon kokoaminen hyvinvointitilinpäätökseksi 2023 käynnistyi hyvinvointityöryhmän kanssa joulukuussa. Hyvinvointitiedon kokoamisessa käytetään erilaisten indikaattoripankkien lisäksi sähköistä hyvinvointikertomusta. TEA-viisaritiedonkeruut toteutuivat Kuntajohdon, kulttuurin ja perusopetuksen osalta. Tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa. Heinolan oma hyvinvointi-indeksi toimii yhtenä strategisten tavoitteiden arvioinnin mittarina. Päivittyvä indeksi raportoidaan johtoryhmälle vuosittain. Keskeisiä hyte-työssä hyödynnettäviä tiedonkeruita olivat mm. Kouluterveyskysely 2023, ikäihmisten hyvinvointikysely, Yhdyskuntatekniikan palveluiden vuosittainen kysely. Tietoja raportoitiin valtuustolle ja lautakunnalle HYTE-iltakoulussa lokakuussa sekä kouluterveyskysely-illassa	Hyvinvointipäällikkö	Toteutuu

				marraskuussa. Kouluterveyskyselyn tuloksista käynnistyi lisäksi some-kampanja.		
Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	KÄYTTÖTALOUDEN TASAPAINO OP/KOU: opetusresurssi, palveluverkko ja materiaalit suhteutetaan oppilasmäärään.	Oppilasryhmät muodostetaan suhteessa oppilasmäärään. Henkilöstösuunnittelu on ajantasainen ja suhteessa lapsimäärään. Materiaalibudjetti on oppilasmääräkohtainen. Mittari: talouden toteumaluvut	Lukuvuoden 2023-2024 rekrytoinnit on tehty ja opetusryhmien määrä on suhteutettu oppilasmäärään. Musiikkiopiston hallinto on yhdistetty Heinolan lukion rehtorin tehtäviin. Oppilasmäärien pudotus ei ollut niin suuri kuin ennustettiin. Lukion osalta ensimmäisen vuosikurssin opiskelijamäärä lisääntyi. Musiikkiopistossa on asiakasmäärät pysyneet samoina vähenevästä asukasmäärästä huolimatta.	Lukuvuoden 2023-2024 rekrytoinnit ja opetusryhmien määrä on suhteutettu oppilasmäärään. Musiikkiopiston hallinto on yhdistetty Heinolan lukion rehtorin tehtäviin. Musiikkiopiston opettaja on vastuupettaja. Opetus- ja koulutuspalvelujen toimistoresurssit on suunnattu 10 % musiikkiopistolle. Hallinto on järjestetty olemassa olevin resurssein. Järjestely on toistaiseksi voimassa oleva. Oppilasmäärien pudotus ei ollut niin suuri kuin ennustettiin. Lukion osalta ensimmäisen vuosikurssin opiskelijamäärä lisääntyi. Musiikkiopistossa asiakasmäärät kasvoivat syyslukukaudella vähenevästä asukasmäärästä huolimatta.	Koulutusjohtaja	Toteutuu
Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	VAKA: varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä sekä palveluverkko suhteutetaan lapsimäärään	Vapaana olevien varhaiskasvatuspaikkojen määrä, käyttöasteseuran ja käytettävissä olevat neliöt/lapsi ovat suhteessa lapsimäärään.	Henkilöstösuunnittelu on ajantasainen ja suhteessa lapsimäärään. Rekrytoinnit ja henkilöstön vähenemä on hallittua sekä ennakoitua. Käyttöaste oli heinäkuussa 63,82%, elokuussa 73,39%	Henkilöstösuunnittelu toteutui koko vuoden suhteessa lapsimäärään. Rekrytoinnit ja henkilöstön vähenemä oli hallittua sekä ennakoitua. Käyttöaste oli lokakuussa 76,13%, marraskuussa 80,54% ja joulukuussa	Varhaiskasvatustoiminnan johtaja	Toteutuu

			ja syyskuussa 78,89%. 20.9.2023 päiväkodeissa oli käytössä keskimäärin 11,7 m²/lapsi. Elämänkaaritalon liikuntasali lasketaan varhaiskasvatukseen tiloiksi. Laskentaperusteena on käytetty huoneistoalaa. 20.9.2023 vapaita varhaiskasvatuspaikkoja oli 5,65% ja esiopetuspaikkoja 1,67 % kaikista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikoista.	79,42%. Koko vuoden 2023 käyttöaste oli 76,65%. 31.12.2023 päiväkodeissa oli käytössä keskimäärin 12,1 m²/lapsi. Elämänkaaritalon liikuntasali lasketaan varhaiskasvatukseen tiloiksi. Laskentaperusteena on käytetty huoneistoalaa. 20.12.2023 vapaita varhaiskasvatuspaikkoja oli 3,57% ja esiopetuspaikkoja 0,83 % kaikista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikoista.		
Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	HYTE: Maahanmuuttajien kotouttamisen tulo- ja eläinlääkärin tehostaminen.	Maahanmuuttajien liittyvien kustannuskorvausten aktiivinen hakeminen. Mittari: Toimivat korvausten hakuprosessit. Heinolalle maksettujen korvausten määrä.	Heinola on onnistunut saamaan ja kotouttamaan pakolaisia. Tämä heijastuu myös kaupungin saamiin korvauksiin kotouttamisen kustannuksista. Tem:in rahoitus kotoutumisohjauksen palkkakustannusten korvaamiseen on käynnistynyt.	Maahanmuutto mahdollistui jälleen koronavuosien jälkeen ja muuttaneet asettuivat hyvin Heinolaan. Pakolaisista maksettavien laskennallisten korvausten hakuprosessit ovat toimivat. Arvio saatavasta korvausten määrästä ylittyi. Tuloihin sisältyy toisaalta myös saadut korvaukset tulkkaus-, odotusajan vuokra-, odotusajan sähkökustannuksista, jotka korvataan kansainvälistä suojelua saavien osalta täysimääräisesti. Nämä kustannukset näkyvät talousarvion toteumassa myös menoina.	Hyvinvointipääl liikkö	Toteu tuu

Tunnusluvut

TA -valmistelussa jakajana on ollut asukasluku 18 039

TP -jakajana oleva asukasluku 31.12.2023 on 17 963

Tunnusluku	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Tavoite 2023	Toteutuma 2023
HYTE-kerroin €/ asukas (Sotkanet)	19,5 €	169,53 €/ op.	20,0 €	20,3 € / as
Varhaiskasvatus €/asukas	404	421,74 €	439 €	439,58€
€/lapsi (Heinolan kaikki alle kouluikäiset)	10 231	11.355,17 €	12 169 €	12 242€
Perusopetus €/asukas	722	729 €	740 €	792 €
€/oppilas	9564	9856 €	10 052 €	10 553 €
Lukiokoulutus €/asukas	119	118 €	123 €	129 €
€/opiskelija	11206	11 336 €	11 325 €	11 951 €
Musiikkiopisto €/asukas	30	33,24 €	32 €	32,76 €
€/opiskelija	1223	1097 €	1066 €	1110,37 €
€/opetustunti	59	63,38 €	61,09 €	64,05 €
Peruskoulun suorittaneiden osuus/% 9. luokkalaisista	99	98%	100 %	99,5 %
Virikkeellinen elämä nettokustannukset €/asukas	218	216	225	258
Virikkeellisen elämän (kirjasto, liikunta, nuoriso ja museo) omatoimiseen ja ryhmätoimintaan osallistuneet	264 883	313 454	310 000	360 749
Kirjaston fyysiset käynnit / asukasluku	7	7,9	8	8,88
Kirjaston kokonaislainaus / asukasluku	13	12,3	13	12,79
Ulkopuolinen rahoitus/€	- 276 362	-	- 430 000	- 19 432
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	- 491 732	- 386 735	- 493 000	- 416 527
- opetus- ja koulutuspalvelut	- 218 018	- 341 842	- 160 000	- 509 928
- varhaiskasvatuspalvelut		- 197 962		- 250 388
- virikkeellinen elämä				

Riskienhallinta

Tunnistettu riski	Riski-arvo	Hallintakeino	Hallintakeinon toteutuminen 30.6.	Hallintakeinon toteutuminen
Varhaiskasvatuksen toimipisteiden ja koulujen palveluverkkoa ei sopeuteta.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Vahva, ajantasainen keskustelu ja vuorovaikutus päättäjien kanssa.	Jyrängön päiväkodin toiminta on päättynyt 22.6.2023. Jyrängön alueen varhaiskasvatuspalvelut tarjotaan 1.8.2023 lukien Elämäntaloissa sekä alueen perhepäivähoitajilla. Vierumäen varhaiskasvatuspalvelut keskitetään 1.8.2023 lukien alueen päiväkotiin eikä alueelle ole rekrytoitu toimintakaudelle 2023-2024 perhepäivähoitajia.	Hallintakeinot ovat toteutuneet.
HVA-uudistus vaikuttaa paikallisiin palveluihin (oppilas- ja opiskeluhoito, ikääntyneiden hyte-palvelut jne)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	HVA-yhdyspintaprosessien rakentuminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhoitoon vahvistaminen hankkeen avulla.	Varhaiskasvatuksen ja HVA:n välinen monialaisen yhteistyön hallinnolliset prosessit ovat lähteneet osittain käyntiin. Yhteistyötahoiksi on saatu lapsiperheiden Arjen tuen palveluiden sekä neuvolan palveluesimiehet.	HVA:n yhdyspintaprosessien suhteen on vielä keskeneräisiä prosesseja. Yhteisöllisen opiskeluhoitoon toimintasuunnitelma on toteutunut.
Henkilöstön saatavuus	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Koulutusyhteistyö mm. LAB:in ja muiden korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa, mahdollisuus oppisopimuskoulutukseen, työnantajamaiseen ylläpitäminen, hyvä esihenkilötyö	Varhaiskasvatuksessa on tehty seudullista yhteistyötä Helsingin yliopiston, Jyväskylän yliopiston sekä LAB ammattikorkeakoulun kanssa kasvatustieteiden kandidatin ja maisterin sekä sosionomin (AMK) tutkintoihin johtavien opintopolkujen edistämiseksi. Yliopistojen sekä ammattikorkeakoulun tarjoamista opintomahdollisuuksista on tiedotettu varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Varhaiskasvatuksessa on rekrytoitu kaksi oppisopimusopiskelijaa suorittamaan tutkinnot, jotka tuovat kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan ja erityiskasvatuksen päivähoitajan tehtäviin.	Hallintakeinot ovat toteutuneet.

Hankkeiden maksimaalinen hyöty jää saavuttamatta.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Hankkeista vastaavien henkilöiden kuormittumisen estäminen. Talouden seurantaan saatu riittävä tuki ja järjestelmien toimivuus.		Hallintakeinot eivät ole toteutuneet.
---	---	---	--	---------------------------------------